

задіяних досі ресурсів і перетворення їх на активи розвитку. Запропоновано шляхи переорієнтації бізнесу та державної підтримки територіальних громад.

Сірик, З. О. Ефективність використання механізмів співробітництва територіальних громад в умовах децентралізації влади / З. О. Сірик // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 17-32.

Проаналізовано нормативно-правові акти, спрямовані на підтримку співробітництва територіальних громад в умовах децентралізації влади. Визначено особливості співробітництва територіальних громад. Здійснено моніторинг статистичної інформації, на основі чого згруповано та охарактеризовано інформацію про стан співробітництва територіальних громад України за 2015-2019 рр. Зроблено висновки щодо такого співробітництва. Розглянуто механізми співробітництва територіальних громад. Висвітлено переваги та позитивні ефекти, які громади можуть отримати за умови якісного співробітництва. Визначено суть спільних проєктів. Побудовано концептуальну схему проєкту співробітництва територіальних громад. Запропоновано шляхи подолання проблем і заходи з активізації співробітництва територіальних громад.

Бондаренко В. М. Моніторинг конкурентоспроможності регіону як механізм реалізації державної регіональної політики/ В. М. Бондаренко, О. А. Курей, Е. Т. Дерді, О. Д. Бутусов // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 33-43.

Досліджується сутність моніторингу конкурентоспроможності шляхом аналізу й систематизації авторських підходів до трактування цього терміна та оцінювання рівня інформаційно-нормативного забезпечення моніторингу конкурентоспроможності регіонів на практиці. Систематизовано інформаційно-нормативне забезпечення моніторингу конкурентоспроможності в Україні, згруповано підходи до моніторингу конкурентоспроможності регіонів, його функції. Розглянуто особливості проблемно-орієнтованого моніторингу конкурентоспроможності, сформульовано систему моніторингу реалізації державної регіональної політики та її складові. Окреслено принципи проведення моніторингу конкурентоспроможності регіону. Зроблено висновок про динамічність і змінюваність явища конкурентоспроможності регіону під впливом дії факторів мінливого середовища розвитку. Зазначене обумовлює необхідність уточнення переліку індикаторів, які визначаються під час моніторингу конкурентоспроможності регіону, систематичності проведення самого моніторингу та подальшого врахування його результатів у реалізації державної регіональної політики.

Смовженко Т. С. Оцінювання потенціалу розвитку туристично-рекреаційної сфери в економіці регіонів України / Т. С. Смовженко, О. І. Графська // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 44-57.

Оцінюється потенціал розвитку туристично-рекреаційної сфери та ефективність його використання в економіці регіонів України. Проведений аналіз чинників впливу на формування потенціалу туристично-рекреаційної сфери регіонів України дав змогу згрупувати їх у такі групи: природно-географічні, економічні, соціально-демографічні, інституційні, науково-технічні. Визначено основні глобальні тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг, від яких залежать вектор і можливості формування потенціалу туристично-рекреаційної сфери регіонів України з огляду на критерій стратегічної конкурентоспроможності і мету розширення масштабів розвитку та інтеграції туристичної індустрії в міжнародний ринок туристичних послуг. Аналіз залежностей основних показників розвитку туристично-рекреаційної сфери регіонів України за період 2013-2018 рр. вказав на проблему неефективного використання транспортної інфраструктури у нарощенні потенціалу розвитку туристично-рекреаційної сфери регіонів України, проте на ефективність використання туристично-рекреаційного потенціалу території позитивно вплинули як обсяги капітальних інвестицій у туристично-рекреаційній сфері, так і обсяги прямого іноземного інвестування, що визначає доцільність подальшої державної та локальної політики підтримки та стимулювання як внутрішнього, так і іноземного інвестування у розвиток туристично-рекреаційної індустрії регіонів України.

Демедюк О. П. Перспективи розвитку транскордонних кластерів в прикордонних областях Західної України / О. П. Демедюк // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 58-71.

Розглянуто особливості кластерної політики Європейського Союзу та України. Визначено основні ініціативи та програми розвитку кластерів у ЄС. Окреслено сучасний стан розвитку кластерів в областях уздовж західного кордону України. Наведено приклади успішної діяльності транскордонних кластерів в ЄС. Визначено перелік задекларованих транскордонних кластерів за участю української сторони вздовж західного кордону України. Вивчено кластери у суміжних з Україною регіонах країн уздовж західного кордону держави у сферах діяльності, пов'язаних з основними напрямками діяльності кластерів у відповідних областях України у межах транскордонного регіону, а також сфери смарт-спеціалізації суміжних з Україною регіонів країн уздовж західного кордону України у сферах діяльності, що корелюють з основними напрямками діяльності кластерів у відповідних областях України в межах транскордонного регіону. Окреслено перспективи розвитку транскордонних

кластерів на аналізованій ділянці кордону. Визначено основні проблемні аспекти їх розвитку та запропоновано першочергові напрями вирішення.

Лещух І. В. Діагностика передумов та рівня тінізації сектору фінансових послуг регіонів України / І. В. Лещух // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 72-84.

Досліджено передумови тінізації сектору фінансових послуг. Розраховано рівень його тінізації у розрізі регіонів України. Досліджено причинно-наслідкові зв'язки, особливості та загрози прихованої, неформальної та нелегальної діяльності у секторі фінансових послуг, зокрема: ухиляння від оподаткування (як свідоме приховування / заниження прибутків, отриманих від ведення бізнесу), непродуктивний відплив (вивезення) фінансових ресурсів, фіктивне підприємництво, легалізація (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом та ін. Встановлено, що детермінантами створення умов для ефективної легальної діяльності у секторі фінансових послуг мають стати: створення сприятливих податкових умов для ведення бізнесу у досліджуваному секторі; скорочення розриву між рівнем ставок за депозитами і кредитами, зниження рівня ставок в економіці загалом, що дозволить зробити процедуру кредитування більш доступною для населення та бізнесу; підвищення монетарної дисципліни; посилення контролю за фінансовими ринками в частині протидії непродуктивному відтоку капіталу через схемні установи; протидія кіберзлочинності; розширення фінансової інклюзії; стимулювання та розвиток інновації у секторі фінансових послуг.

Давимука С. А. Активи домашніх господарств у формуванні інвестиційного потенціалу України в умовах соціально-економічної нестабільності / С. А. Давимука, Л. В. Ключник // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 85-93.

Обґрунтовано роль заощаджень домогосподарств у розвитку економіки, розглянуто класифікацію заощаджень залежно від характеру мобілізації. Проаналізовано динаміку заощаджень, залучених банківською системою України. Окреслено ситуацію з депозитними внесками вітчизняних домогосподарств і продемонстровано залежність інвестиційних рішень домашніх господарств від загальної політичної та економічної ситуації в країні. Зроблено акцент на небанківські кредитні установи, зокрема кредитні спілки та недержавні пенсійні фонди, договори страхування життя. Доведено популярність неорганізованих заощаджень домогосподарств в Україні, що зумовлено відсутністю довіри населення до фінансових інститутів. Запропоновано напрями мотивації заощаджень домогосподарств України для підвищення продуктивності їх функціонування.

Прунцева Г. О. Аналіз впливу інвестиційних ресурсів на стан продовольчої безпеки / Г. О. Прунцева // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 94-101.

Проаналізовано вплив інвестування на стан продовольчої безпеки. Визначено наявність тісного взаємозв'язку між іноземними інвестиціями та обсягом виробництва сільськогосподарської продукції та встановлено відсутність залежності результатів аграрного виробництва від державного фінансування. Виокремлено позитивні аспекти залучення прямих іноземних інвестицій. Розраховано та побудовано модель багатовимірної регресії. Проведено тестування на наявність автокореляції залишків Дарбіна-Уотсона та гетероскедастичності ARCH, за результатами якого встановлено відсутність автокореляції та гетероскедастичності, що говорить про високу якість отриманої моделі. Запропоновано удосконалення інвестиційної інфраструктури, що має сприяти збільшенню обсягів надходження прямих іноземних інвестицій до аграрної галузі та вдосконаленню існуючих механізмів держпідтримки сільгоспідприємств, які мають забезпечити вільний доступ малих і середніх агровиробників до існуючих програм.

Шульц С. Л. Детермінанти суспільно-економічних трансформацій технологічних укладів: теоретичні та методичні аспекти / С. Л. Шульц, О. М. Луцків // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 102-111.

Основна увага зосереджена на вивченні сутності та основних детермінант суспільно-економічних трансформацій технологічних укладів. Досліджено особливості суспільних трансформацій країн-членів ЄС та України за індексом трансформації Бертельсмана. Розраховано динаміку зміни індексу трансформації. Розглянуто концептуальні підходи до визначення сутності технологічного укладу, проаналізовано етапи їх життєвого циклу. Особлива увага приділяється дослідженню чинників, що впливають на зародження і поширення технологічних укладів і на процеси їх зміни в економіці різних країн. Охарактеризовано специфіку структури економіки та особливості інноваційного розвитку у межах технологічних укладів. Виявлено основні тенденції, що визначають процес технологічного розвитку світової економіки. Представлено особливості формування та переходу світової економіки до VI та VII технологічних укладів і зазначено основні сфери їх реалізації. Проаналізовано та узагальнено сучасний стан розвитку світової економіки в умовах реалізації постіндустріальних технологічних укладів.

Мельник М. І. Сучасні аспекти економіко-правового регулювання класифікації та ідентифікації послуг у контексті детінізації економіки України / М. І. Мельник, І. Р. Залуцький // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 112-130.

Висвітлено сучасні наукові акценти щодо тінізації економіки як суспільно-економічного явища. З'ясовано, що дефініцію «тінізація економіки» законодавчими актами України не регламентовано. Доведено наявність різноманітних варіантів трактування змісту категорії «послуга» в актах вітчизняного законодавства та відсутність актів, де б регулювалася сутність терміна «комерційна послуга». Установлено, що одним з найголовніших чинників, які зумовлюють формування корупційних ризиків у системі публічних і допорогових закупівель, є відсутність чіткої визначеності предмета закупівлі, насамперед сфери послуг, що призводить до маніпулювань і неефективного використання коштів. Розкрито особливості та проблеми впровадження Державного класифікатора продукції та послуг (ДКПП) та інших класифікаторів у сфері послуг. Порівняльним аналізом зіставності змісту та структури послуг у класифікаторі «Основна номенклатура продукції» чинному ДКПП виявлено істотні розходження у них. Доведено наявність з боку Держстату України методологічного нехтування ДКПП як першооснови статистичних класифікацій. Запропоновано елементи законодавчого механізму детінізації економіки щодо сфери послуг.

Попадинець Н. М. Стратегічні орієнтири державного регулювання розвитку внутрішнього ринку споживчих товарів / Н. М. Попадинець, І. О. Іртищева, І. С. Крамаренко, С. І. Данило, Ю. В. Журавель // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 131-143.

Досліджено теоретичні основи державного регулювання внутрішнього ринку. Проаналізовано діяльність підприємств на внутрішньому ринку, на основі чого виведено результативність їх роботи. Проаналізовано нормативно-правові акти, які стосуються питання розвитку економіки, у тому числі торговельних процесів у період COVID-19. На основі аналізу зовнішнього сектору України за період 2013-2019 рр. та консенсус-прогнозу на 2020-2021 рр. в умовах COVID-19 запропоновано пріоритети та завдання регулювання конкурентного процесу внутрішнього ринку на короткострокову та середньострокову перспективи. Визначено місце стратегії розвитку внутрішнього ринку споживчих товарів у забезпеченні сталого розвитку України та виділено основні завдання реалізації державної політики розвитку внутрішнього ринку споживчих товарів. Здійснено характеристику стратегії розвитку внутрішнього ринку споживчих товарів.

Карп'як М. О. Соціальна ексклюзія в Україні: ознаки та форми прояву в сучасному суспільстві / М. О. Карп'як // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 144-152.

Вивчається проблематика формування соціальної ексклюзії в Україні та досліджується еволюція цього явища. У контексті здійсненого дослідження обґрунтовуються причини, що лежать в основі формування явища соціальної ексклюзії в Україні на ранніх етапах державотворення, висвітлюються проблеми, що зумовлюють її поширення у сучасному українському соціумі, та наслідки впливу на суспільство. Здійснено категоріальний аналіз явища соціальної ексклюзії, зокрема за формами прояву, критеріями та чинниками, масштабами поширення, рівнями формування і характером соціальних зв'язків. На основі здійсненого аналізу виявляються особливості прояву соціальної ексклюзії в Україні на різних етапах розвитку українського суспільства.

Васильців Т. Г. Методичні підходи до аналізування креативних та інформаційно-знанневих чинників у реалізації моделі смарт-спеціалізації в регіонах ЄС / Т. Г. Васильців, О. О. Левицька // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 153-162.

Обґрунтовано актуальність використання креативних та інформаційно-знанневих чинників під час формування та реалізації регіональної політики смарт-спеціалізації. Проаналізовано методичні підходи, які використовуються для оцінювання впровадження в економіці креативних та інформаційно-знанневих чинників. Здійснено порівняльну характеристику міжнародних і регіональних систем оцінювання креативних та інформаційно-знанневих компонент економічного зростання. Вказано на недоліки та недосконалості використовуваних методичних підходів. Розроблено систему індикаторів авторського тривекторного підходу (за напрямками: (1) інтелектуалізація економіки, (2) цифровізація економіки і суспільства, (3) технологічна модернізація) до аналізування креативних та інформаційно-знанневих чинників у реалізації моделі смарт-спеціалізації на регіональному рівні. Обґрунтовано методичну послідовність аналізування креативних та інформаційно-знанневих чинників при реалізації стратегій смарт-спеціалізації у регіонах ЄС. Враховано аспект оцінювання соціально-економічних наслідків для регіонального розвитку за результатами застосування креативних та інформаційно-знанневих чинників.

Ємельяненко Л. М. Культурний імператив соціально-економічного розвитку: цивілізаційний аспект / Л. М. Ємельяненко // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 163-166.

Євдокименко В. К. Актуальне дослідження проблеми формування регіональних систем управління відходами / В. К. Євдокименко // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 167-168.

Сохнич А. Я. Екологічні інновації як основа економічної безпеки / А. Я. Сохнич // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 169.

Демченко В. В. Науковці обговорили проблеми забезпечення сталого розвитку в умовах пандемії / В. В. Демченко, І. Р. Мицишин // Регіональна економіка. – 2020. – № 2. – С. 170-171.